

ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»: <http://maup.com.ua/>
Хмельницький інститут: <http://www.maup.km.ua/>
Кафедра Економіки та управління: <http://www.maup.km.ua/institut/kafedri/kafedra-ekonomiki-ta-upravlinnya/>

СИЛАБУС КУРСУ

Назва дисципліни	Інноваційний розвиток підприємства
Викладач	Рижа Тетяна Володимирівна
Портфоліо викладача	http://www.maup.km.ua/informaciya/portfolio-rizha-tv.htm
Контактний тел.	+3 8 0978621715
E-mail:	rtvkm@ukr.net
Сторінка дисципліни на сайті	http://www.maup.km.ua/institut/kafedri/kafedra-ekonomiki-ta-upravlinnya/normativni-disciplini-kafedri-ekonomiki-ta-upravlinnya.htm
Консультації	Вівторок, 11:30-12:50

1. Коротка анотація до дисципліни. Тенденції прогресу, ознаки яких прослідковуються на сучасному етапі світового розвитку, не обмежуються певними соціальними, економічними або техніко-технологічними процесами, а полягають в їх надзвичайно складному поєднанні, що вимагає від фахівців економічного профілю адекватного узгодження часто різнорідних суспільних вимог і потреб, що, в свою чергу, потребує їх орієнтування на прийняття неординарних рішень, а, отже, на розвиток інноваційної та інвестиційної діяльності. З цих позицій дисципліна «Інноваційний розвиток підприємства» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти навичок і знань, необхідних для ухвалення економічно обґрунтованих рішень з управління проектами інноваційного розвитку (розвитку на основі інновацій), займає важливе місце у системі підготовки магістрів

2. Мета дисципліни – формування у студентів знань та вмінь щодо формування і забезпечення інноваційного розвитку підприємства, оцінювання його інноваційного потенціалу, обґрунтування та реалізації ефективних господарських рішень з розвитку економіки підприємства на інноваційних засадах.

Завдання дисципліни – вивчення понятійного апарата дисципліни; освоєння методологічних основ формування організаційно-економічного механізму інноваційного розвитку підприємства; вивчення теоретичних основ і оволодіння методичними підходами щодо вибору напрямків інноваційного розвитку підприємства; оцінювання результативності формування та використання інноваційного потенціалу підприємства; набуття вмінь обґрунтовувати напрямки пріоритетного інноваційного розвитку та альтернативні варіанти управлінських рішень.

3. Формат курсу очний (offline) та заочний (online).

4. Програмні результати навчання.

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Підсумкове (екзамен, письмові та усні відповіді на питання екзаменаційного білету)

проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.		
Здатність використовувати знання, уміння й практичні навички в галузі економіки праці та соціально-трудових відносин, нормування, організації, фізіології та психології праці для підвищення ефективності управління персоналом підприємства й покращення результативності регулювання трудових процесів, управління персоналом та комплексного проектування праці.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне (оцінювання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентацій, рубіжне, підсумкове (письмові та усні відповіді на питання екзаменаційного білету)
Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Рубіжне (модульна контрольна робота, тестування), підсумкове (письмові та усні відповіді на питання екзаменаційного білету)
Здатність до професійної комунікації в сфері економіки іноземною мовою.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (дискусійні групи, семінари)
Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (тестування, ситуаційні вправи, семінари)
Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Рубіжне (модульна контрольна робота). Поточне (тестування, ситуаційні вправи, семінари)
Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Рубіжне (модульна контрольна робота). Поточне (тестування, ситуаційні вправи, семінари)

Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Підсумкове (екзамен, письмові та усні відповіді на питання екзаменаційного білету, розв'язання ситуаційного завдання)
Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проектів у соціально-економічній сфері.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (дискусійні групи, семінари)
Спроможність раціонально розподіляти повноваження та компетенції в організаційній структурі управління підприємством і здатність встановлювати, підтримувати та розвивати ділові відносини із суб'єктами зовнішнього середовища й захищати інтереси підприємства в системі корпоративного бізнесу.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Підсумкове (екзамен, письмові та усні відповіді на питання екзаменаційного білету, розв'язання ситуаційного завдання)

5. Тривалість курсу. 120 год. (4 кредити ЄКТС), з них: 34 годин аудиторної роботи; 86 годин самостійної роботи, екзамен – 2 год.

6. Статус дисципліни: *нормативна*

7. Пререквізити - навчальна дисципліна Інноваційний розвиток підприємства відноситься до нормативних навчальних дисциплін загальної підготовки магістра. Для успішного опанування компетентностями студент має володіти базовими знаннями з навчальних дисциплін «Економіка підприємства», «Економічна теорія», «Фінанси», «Маркетинг», «Менеджмент», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Стратегія підприємств», «Міжнародна економіка».

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання – мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення аудиторних занять, доступ магістрів до Інтернету через відкриту мережу wi-fi.

9. Політика курсу - передбачає роботу в команді; клімат в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивного диспуту; виконання завдань у встановлений термін, відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача; дотримання академічної доброчесності.

10. Зміст дисципліни. 20 год. лекцій; 14 год. семінарських. Курс складається з двох змістових модулів:

- Змістовий модуль 1 «Організаційно-економічний механізм інноваційного розвитку підприємства»;
- Змістовий модуль 2 «Управління інноваційним розвитком підприємства».

11.Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації.**

При викладанні **лекційного матеріалу** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації.

Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути Вашу увагу до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Ви маєте можливість обмірковувати поставлені запитання,

робити самооцінку рівня своєї підготовки, навчитися самостійно формулювати висновки і узагальнення.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

При проведенні *семінарських занять* передбачено поєднання таких форм і методів навчання як робота у малих групах, дискусія, публічний виступ, групові проекти та кейс-завдання.

Ви працюєте з інформацією вдома (див. *рекомендовану літературу*), під час занять виконуєте усні та письмові завдання, виступаєте з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделюєте поведінку у конкретних професійних ситуаціях.

12. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Хмельницькому інституті імені Блаженнішого Володимира, Митрополита Київського і всієї України Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

13. Система оцінювання навчальних досягнень

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Форма контролю
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	
Відвідування лекцій	1	5	5	5	5	Екзамени
Відвідування семінарських занять	1	3	3	4	4	
Робота на семінарському занятті	10	3	30	4	40	
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	4	20	
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-	
Разом	-	-	73	-	94	
Максимальна кількість балів:					197	
1973:100=1,97. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,97 = загальна кількість балів.						100

14. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання. Під час вивчення курсу виконуються 6 самостійних робіт.

Критерії оцінювання:

змістовність – 3 бали

відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 5 балів.

15. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання. Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання індивідуальних завдань-кейсів за тематикою матеріалу відповідного змістового модуля. Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти:

- Повнота розкриття теми – 15 балів
- Якість інформації – 5 балів
- Самостійність та креативність – 5 балів

Максимальна кількість балів - 25 балів.

16. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання: *Екзамен*

Відбувається у формі (письмова, усна) відповідей на екзаменаційні питання.

17. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю.

1. Поняття інновацій, їх вплив на економічну систему.
2. Поняття інноваційної діяльності. Об'єкти інноваційної діяльності.
3. Позитивний суспільний ефект інновацій. Цілі науково-технічного та інноваційного розвитку.
4. Типи розвитку економіки. Показники наукомісткості виробництва.
5. Поняття економічного зростання. Причини циклічного розвитку економіки. Теорія "довгих хвиль" М. Д. Кондратьєва. Положення теорії Й. Шумпетера.
6. Економічні цикли. Фази економічних циклів. Причини економічних циклів.
7. Сутність інновацій. Класифікація інновацій.
8. Концепція життєвого циклу інновацій. Етапи життєвого циклу інновації.
9. Поняття «інноваційної діяльності» і «інноваційного процесу». Етапи і стадії інноваційного процесу.
10. Фундаментальні і прикладні дослідження. Основні поняття: інноваційний продукт, інноваційна продукція, інноваційний проект, інноваційне підприємство, інноваційна інфраструктура, інноваційна діяльність.
11. Класифікація чинників інноваційного розвитку підприємства.
12. Групи факторів інноваційного розвитку підприємств.
13. Різновиди ефектів інноваційної діяльності.
14. Показники рівня інноваційного розвитку на макроекономічному рівні.
15. Методи вимірювання рівня інноваційного розвитку.
16. Інформаційні ресурси для оцінки рівня інноваційного розвитку.
17. Сфера інноваційної діяльності: ринок новачків, ринок чистої конкуренції нововведень, ринок інвестицій, інноваційна інфраструктура.
18. Категорії поділу ринкових суб'єктів інноваційної діяльності.
19. Венчурне підприємство та його форми.
20. Особливості формування та функціонування бізнес-інкубаторів.
21. Зв'язок інновацій досліджень та виробництва.
22. Формування та функціонування нових організаційних структур.
23. Необхідність спільного проведення науково-дослідницьких робіт. Організаційні форми науково-технічної кооперації.
24. Сутність комунікацій. Функції комунікацій. Глобальна комунікація.
25. Поняття інформаційної технології. Модель комунікаційного процесу Лассуелла. Модель маркетингових комунікацій Н.Вінера.
26. Поняття інформаційного суспільства та його головні ознаки.
27. Взаємозв'язок економіки знань та інноваційної економіки. Основні характеристики економіки знань та вирішальна роль інформаційних комунікацій.
28. Глобальне конкурентне середовище та інформаційно-комунікаційні системи. Основні напрями глобального перетворення економіки.
29. Особливості інноваційного розвитку в умовах глобалізації. Основні тенденції світового науково-технічного розвитку, зумовлені становленням нового технологічного укладу.
30. Необхідність оцінки інформаційних та комунікаційних технологій. Індекс інформаційних та комунікаційних технологій економіки знань. Індекс технологічної оснащеності.
31. Ефективність маркетингових комунікацій в інноваційній сфері.
32. Розуміння важливості розвитку інноваційної інфраструктури на макроекономічному рівні.
33. Поняття ринку інновацій та його спеціальні особливості. Об'єкти ринку інновацій. Попит на ринку інновацій. Ринкові та технологічна невизначеність інновацій.

34. Поняття «інноваційна інфраструктура». Основні вимоги до формування ефективного механізму функціонування інфраструктури ринку інновацій.
35. Основні функції інноваційної інфраструктури.
36. Елементи інноваційної інфраструктури.
37. Складові елементи та характеристики форм передачі технологій на ринку інновацій.
38. Поняття інноваційного підприємництва. Інституціональне середовище.
39. Структури національної інноваційної системи: суб'єкти, об'єкти, система відносин та визначальні чинники.
40. Особливості визначення національної інноваційної системи та модель інноваційного розвитку.
41. Поняття і модель інноваційного розвитку та її основні елементи. Види моделей інноваційного розвитку.
42. Домінуюча форма організації інноваційних процесів в Україні – технопарки.
43. Чинники неефективності функціонування НІС України.
44. Перспективні напрями науково-технічних розробок в Україні. Перспективні шляхи управління розвитком НІС
45. Поняття маркетингу інновацій. Головні завдання маркетингу інновацій.
46. Варіанти інноваційного циклу та типи підприємств-інноваторів.
47. Специфіка ринкових досліджень для виявлення та аналізу попиту на інновації.
48. Класифікація незадоволених потреб споживачів та товаровиробника з їх волевиявлення.
49. Рівні споживацької готовності споживачів та їх характеристика. Фактори, які враховують під час попиту на нові товари.
50. Поняття дифузії інновацій. Зацікавлені та незалежні джерела інформації.
51. Класифікація споживачів за ставленням до інновацій.
52. Маркетингові стратегії подолання споживчого опору інноваціям на ринку.
53. Характеристика засобів просування різних видів товарних інновацій. Позиціонування інноваційних товарів на ринку.
54. Поняття і принципи функціонування інноваційного підприємства. Чинники формування інноваційного підприємництва.
55. Види інноваційного підприємництва.
56. Стратегії інноваційного розвитку підприємства.
57. Особливості розробки інноваційної стратегії розвитку підприємства. Рівні стратегічного планування інноваційної діяльності на підприємстві.
58. Способи та методи активізації інноваційної діяльності на підприємстві.
59. Етапи розроблення й реалізації інноваційного проекту. Групи бізнес-процесів управління інноваційними проектами.
60. Основні умови переходу підприємства на інноваційний шлях розвитку.
61. Поняття інноваційного потенціалу. Структура потенціалу інноваційного розвитку.
62. Оцінка інтелектуальної складової інноваційного потенціалу.
63. Оцінка інформаційної складової інноваційного потенціалу.
64. Оцінка інтерфейсної та науково-дослідної складової інноваційного потенціалу.
65. Інтегральне оцінювання складових інноваційного потенціалу.
66. Показник ринкового потенціалу інноваційного розвитку.
67. Концептуальна схема управління інноваційним потенціалом підприємства.
68. Складові та основні показники достатності виробничо-збутового потенціалу для інноваційного розвитку. Діагностика складових.
69. Система механізмів фінансування інноваційних проектів. Групи механізмів фінансування (інвестування) інноваційної діяльності.
70. Етапи формування й оптимізація складу джерел і механізмів фінансування інновацій.
71. Оптимізація структури джерел інвестиційних ресурсів для одержувача інвестицій та інвестора.

72. Переваги та недоліки методів інвестування.
73. Система фінансування інноваційної діяльності на рівні держави. Вихідні принципи, на основі яких будується система фінансування інновацій
74. Поняття ризику в інноваційній діяльності. Основні причини невизначеності і спричиненого нею ризику.
75. Види ризиків інноваційної діяльності. Ризики, спричинені впливом факторів макро- та мікросередовища.
76. Цілі та етапи управління ризиками в інноваційної діяльності.
77. Методи управління ризиками в інноваційній діяльності.
78. Методи оцінки ризиків в інноваційній діяльності.
79. Поняття інтелектуальної власності. Ознаки об'єктів звичайної і інтелектуальної власності.
80. Класифікація об'єктів інтелектуальної власності.

18. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

19. Рекомендовані джерела (література):

Основна (базова):

1. Інноваційний розвиток підприємства [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ / [А. М. Пугач та ін.]. - Миколаїв : Швець В. М. [вид.], 2018. - 347 с.
2. Інноваційний розвиток підприємства [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ / Н. С. Захаренко, І. С. Псарьова ; Держ. ВНЗ "Приазов. держ. техн. ун-т", Каф. економіки підприємств. - Маріуполь : ПДТУ, 2018. - 140 с.
3. Інноваційний розвиток підприємства [Текст] : навч. посіб. / В. Ф. Прудніков, М. В. Куцинська ; Держ. ВНЗ "Укр. держ. хім.-технол. ун-т". - Дніпро : ДВНЗ УДХТУ, 2018. - 179 с.
4. Інноваційний розвиток підприємства [Текст] : навч. посіб. / Н. І. Шиян ; Харків. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. - Харків : Друкарня Мадрид, 2019. - 234 с.
5. Пугач М.А. Інноваційний розвиток підприємства : навч. посіб. для студентів ВНЗ. [А. М. Пугач та ін.]. Миколаїв : Швець В.М. [вид.]. 2018. 347 с.

Додаткова:

1. Білецька І. М. Розвиток підприємств туризму на інноваційних засадах: теорія, методологія, практика [Текст] : монографія / Білецька І. М. - Львів : Растр-7, 2018. - 305 с.
2. Бондаренко С. А. Стійкий інноваційний розвиток промислового підприємства: антикризові механізми забезпечення [Текст] : монографія / Бондаренко Світлана Анатоліївна ; Ін-т проблем ринку та екон.-екол. дослідж. НАН України. - Харків : ПромАрт, 2017. - 607 с.

3. Волощук Л. О. Інноваційний розвиток та економічна безпека промислових підприємств: проблеми комплексного управління [Текст] : монографія / Л. О. Волощук ; Одес. нац. політехн. унт. - Одеса : Апрель, 2015. - 395 с.
4. Управління економічними процесами та інноваційний розвиток промислових підприємств в умовах динамічних змін зовнішнього середовища [Текст] : кол. монографія / [Шарко М. В. та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Шарко М. В.] ; Херсон. нац. техн. ун-т, [Каф. економіки і підприємництва]. - Херсон : Вишемирський В. С., 2017. - 264 с.
5. Літвінова І.М. Інноваційний розвиток підприємства: інформаційне забезпечення : монографія. Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. Лисичанськ : ПромЕнерго. 2015. 228 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

http://www.rada.gov.ua	Веб-портал Верховної Ради України
http://www.kmu.gov.ua	Веб-портал Кабінету Міністрів України
http://www.me.gov.ua	Веб-сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України
http://nbuv.gov.ua/	Веб-сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського
http://gntb.gov.ua/ua/	Веб-сайт Веб-сайт державної науково-технічної бібліотеки України
http://www.ounb.km.ua/	Веб-сайт Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки
http://www.adm.km.ua/	Веб-сайт Хмельницької обласної державної адміністрації
http://km-oblrada.gov.ua/	Веб-сайт Хмельницької обласної ради
http://www.khmelnysky.com/	Веб-сайт Хмельницької міської ради

Освітні платформи:

1. Як створити стартап Prometheus: Startup101
https://courses.prometheus.org.ua/courses/Prometheus/Startup101/2015_T2/about
2. Підприємництво. Власна справа в Україні Prometheus: ENTREPR101
https://courses.prometheus.org.ua/courses/Prometheus/ENTREPR101/2016_T1/about
3. Маркетинг: розробка та продаж пропозиції цінності
 Prometheus:MARKETING101
https://courses.prometheus.org.ua/courses/Prometheus/MARKETING101/2015_T2/about
4. Prometheus: LAW102 Юридичні аспекти створення та ведення бізнесу в Україні
https://courses.prometheus.org.ua/courses/Prometheus/LAW102/2016_T1/about

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Інноваційний розвиток підприємства»

Разом: 120 год., з них 20 год. – лекції, 14 год. – семінарських занять, самостійна робота – 86 год.

Кількість балів за семестр	197 балів	
Модулі	Змістовий модуль I	Змістовий модуль II
Назва модуля	Організаційно-економічний механізм інноваційного розвитку підприємства	Управління інноваційним розвитком підприємства
Лекції	1 (1 бал)	2(1 бал)
Теми лекцій	Інновації і циклічність економічного розвитку Ключові поняття інноваційного розвитку. Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування Сучасні організаційні форми інноваційного розвитку Глобальні науково-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері Інфраструктура ринку інновацій Державна підтримка інноваційного підприємництва	Національні інноваційні системи Маркетинг інновацій Стратегії та бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства Інноваційний потенціал підприємства. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства Ризики в інноваційній діяльності та управління ними Охорона прав та економіка інтелектуальної власності як складова економічної безпеки інноваційної діяльності
Семінарські заняття		1 (10 балів)
Теми семінарських занять	Інновації і циклічність економічного розвитку. Ключові поняття інноваційного розвитку Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування	Державна підтримка інноваційного підприємництва. Національні інноваційні системи Маркетинг інновацій Стратегії та бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства Інноваційний потенціал підприємства

	Сучасні організаційні форми інноваційного розвитку Глобальні науково-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері Інфраструктура ринку інновацій	Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства Ризики в інноваційній діяльності та управління ними
Самостійна робота	2 (10 балів)	4 (20 балів)
Поточний контроль	модульна контрольна робота №1 (25 балів)	модульна контрольна робота №2 (25 балів) модульна контрольна робота (25 балів)
Підсумковий контроль	Розрахунковий коефіцієнт: 1,97	